

نگاه درون

هزینه‌های سنگین ترور سفیر برای حامیان تروریسم

اردشیر زارعی قنواتی

● ترکیه در سال‌های اخیر دست‌خوش تحولاتی در ساختار سیاسی و اجتماعی خود بوده که بسیار فراتر از نظم مالوف و ثِرم معمول سیستم حاکم بوده است و همین تغییرات که به‌خصوص بعد از بحران سوریه و کودتای شکست خورده ۱۵جولای، سرعت بیشتری به خود گرفت، هم‌اکنون این کشور را در موقعیت یک «آناژشی» قرار داده است. این آناژشی و هرج‌ومرج در ساخت سیاسی- اجتماعی ترکیه با توجه به اهداف حزب حاکم «عدالت و توسعه»، برای تجدیدنظر در موقعیت لائسبته نظام سیاسی و دکترین سیاست خارجی ماجراجویانه آن که دخالت تخریبی را در وقایع و بحران‌های بعد از خیزش‌های عربی در تونس، مصر، لیبی، عراق و سوریه موجب شد، هم ایک منجر به یک وضعیت پارادوکسیکال شده است.

نتیجه این سیاست، تاحدودی موجب فروپاشی اجتماعی، سقوط رشد اقتصادی، دوقطبی‌شدن جامعه، سیاست مداخله‌جویانه در کشورهای همسایه و مهم‌تر از همه، همدستی برنامه‌ریزی‌شده با گروه‌بندی‌های تروریستی جهانی و محلی بوده است. به موازات این سیاست، در یک سال گذشته دولت آنکارا با نقض توافق صلح با «عبدالله اوجالان»، رهبر دربند کردهای این کشور، همچنین یک جنگ داخلی را نیز در مناطق کردنشین جنوب و شرق کشور به راه انداخته که وضعیت را بیش‌ازپیش خاکستری کرده است. تأثیرات متقابل این اجزای درهم‌تنیده، هرچند که از بسیاری جهات با هدایت نظام حاکم انجام گرفته است، ولی با توجه به تحولات جدیدی که بعد از کودتای نافرجام ۱۵جولای اتفاق افتاد، هم‌اکنون کنترل اوضاع را از دست دولت حاکم خارج کرده است.

ترور سفیر روسیه، «اندره کارلوف»، در روز دوشنبه ۱۹ دسامبر در آنکارای ترکیه، یک اقدام تروریستی بود که به دلیل نقش ضارب، «مولود مرت آلتین تاش»، به‌عنوان یک نیروی پلیس نیروهای ویژه ترکیه، از اهمیتی فراتر از یک ترور معمولی برخوردار است. هرچند که گفته می‌شود این ضارب ۲۲ساله در زمان اقدام به‌ترور حین خدمت نبوده؛ اما این نیز در صورت صحت از اهمیت موضوع نمی‌کاهد. بدون شک هم‌اکنون مشخص می‌شود که سال‌ها همدستی و مشارکت دولت «رجب طیب اردوغان» و نیروهای امنیتی ترکیه با گروه‌های تروریستی حاضر در بحران سوریه، تأثیر ویرانگری بر جامعه ترکیه گذاشته و این حادثه محصول آن است.

زنگ خطر وجود ریشه‌های تروریسم در ساختار امنیتی ترکیه، در هفته اخیر با تجمعاتی که در حمایت از مخالفان سوری علیه سفارتخانه روسیه و ایران انجام شد، به صدا درآمده بود؛ اما متأسفانه از طرف دولت آنکارا خیلی جدی گرفته نشده است. به‌همین‌دلیل دولت آنکارا این بار به راحتی نمی‌تواند انگشت اتهام را به طرف دشمنان داخلی خود از جمله «فتح‌الله گولن» بکشد؛ چراکه او بلافاصله به‌صراحت ضمن محکوم‌کردن این ترور به‌عنوان «یک جنایت شنيع، مسئولیت آن را رد کرده است. همان‌گونه که رهبران هر دو کشور روسیه و ترکیه تأکید کرده‌اند این ترور خیلی به روابط روبه‌رشد دو کشور وارد نمی‌کند؛ اما بدون تردید، فشار بر آنکارا برای بازنگری در سیاست‌های اخلاک‌گرایانه‌اش در حوزه‌های نفوذ روسیه، افزایش خواهد یافت.

چنانچه ولادیمیر پوتین بلافاصله در واکنش به این اقدام تروریستی، گفته است: «بدون شک این جنایت صورت‌گرفته، به منظور تحریک دو کشور و هدف قراردادن روابط میان روسیه و آنکارا و همچنین تخریب روند صلح در سوریه با همکاری فعال میان روسیه، ترکیه، ایران و دیگر کشورهای علاقه‌مند به حل بحران در این کشور، صورت گرفته است و جنگ علیه تروریسم واین گروه‌های راهزن، تنها پاسخ به این‌گونه اقدامات است». از طرف دیگر، با توجه به شناختی که از روحیه پوتین وجود دارد، دولت مسکو انتقام این ترور را به‌سختی از گروه‌بندی‌های تروریستی در سوریه خواهد گرفت. تجربه نشان داده است دولت مسکو در مقابل تهدیدات و اقدامات علیه خود در حوزه پراگماتیسم سیاسی و استفاده هجری از زور علیه دشمنان خود، خیلی خوشتن‌دار نیست و معمولاً واکنش آنان سخت خواهد بود. این مشت آهنین هرچند که امروز به دلیل نزدیکی در روابط مسکو- آنکارا متوجه دولت اردوغان نمی‌شود؛ اما محافل تروریستی را در سوریه هدف قرار خواهد داد و فشار بر رهبران آنکارا را برای تغییر در مواضع الاکلکی خود در برخورد با این محافل، افزایش می‌دهد.

از طرف دیگر، این ترور نشان می‌دهد آزادسازی شرق حلب سوریه از لوث وجود تروریست‌ها و شورشیان مسلح، به اندازه‌ای مهم بوده است که تأثیر روانی آن حتی حامیان خارجی آنان را هم سخت برآشفته و خشمگین کرده است. بدون تردید این ترور تأثیر زیادی در تحولات آینده منطقه گذاشته، سطوح امتیازدهی آنکارا را تسهیل کرده، به‌عقب‌نشینی ترکیه در سیاست نزدیکی به محافل ضدروسی سرعت بخشیده و حمایت از مخالفان سوریه را به میزان زیادی کاهش خواهد داد.

یک کامیون، مردم را در بازار کریسمس برلین زیر گرفت

داغ «نیس» برپیشانی «برلین»

با همان روش، با همان خشونت کور، با همان نفرت به مردم خوشحال؛! این اظهارات فیلیپ پرادال، شهردار شهر نیس، درباره رویداد برلین بود. به‌راستی هم همه‌چیز یادآور حمله تابستان گذشته به نیس فرانسه بود؛ ساعت حول‌وحوش هشت شب به وقت محلی کامیونی تیره‌رنگ با سرعتی حدود ۴۰ کیلومتر به بازار کریسمس در بخش غربی برلین حمله کرد، ۱۲ نفر را کشت و ۴۸ نفر را زخمی کرد و دقایقی بعد با شیشه‌ای شکسته در پیاده‌روی آن سوی خیابان آرام گرفت. درخت کاخ مزین کریسمس لپ‌ووا زیر چرخ‌هایش هم از رانندگی مرگ‌بارش خبر می‌داد. در پس‌زمینه، کلیسای یادبود قیصر ویلیام بر صحنه سایه می‌انداخت؛ قصری زخمی با بمب‌های جنگ جهانی دوم که همان‌طور ویرانه باقی مانده بود تا به نسل‌های آینده از حماقت جنگ و تعصب بگوید. درحالی‌که مجروحان این حادثه که ۱۸ نفر از آنها به‌شدت مجروح شده‌اند به بیمارستان منتقل می‌شدن، مظنون دو کیلومتر دورتر از صحنه جرم، بازداشت شد. بر پایه گزارش رسانه‌های آلمانی، مظنون ۲۳ساله است و پناه‌جویی اهل پاکستان که سال گذشته از مرز بالکان خود را به آلمان رسانده است. با این همه، ساعاتی بعد از بازداشت، رئیس پلیس برلین در کنفرانسی مطبوعاتی اعلام کرد هنوز مشخص نیست فرد بازداشت‌شده به‌راستی همان راننده کامیونی باشد که به مردم حمله کرده است. براساس گزارش‌ها، این پناه‌جوی پاکستانی اتهام حمله را رد کرده است. مقامات امنیتی آلمان گفته‌اند این فرد پیش‌تر هم به دلیل خلاف‌کاری‌های کوچک بازداشت شده بود اما به دلیل لهجه بلوچی او

در این حمله استفاده شده متعلق به فردی لهستانی بوده است. صاحب این کامیون به رسانه‌ها گفته راننده ۳۷ساله این کامیون در برلین استراحت می‌کرده، اما از حدود ساعت چهار بعدازظهر روز دوشنبه به تماس‌ها پاسخ نداده است. پس از حمله، راننده لهستانی درحالی‌که به ضرب گلوله کشته شده بود، در کامیون پیدا شد. رئیس شرکت صاحب این کامیون به خبرنگاری آوسشیتدپرس گفته راننده کامیون، اولین قربانی حمله بوده و مهاجم با شلیک گلوله و به ضرب چاقو او را

روسیه هیأتی را برای تحقیقات درباره قتل سفیر خود به ترکیه می‌فرستد

تفاهم بر سر «ترور»

روسیه و ترکیه که فرازوفرد روابط سیاسی‌شان منجر به تشدید بحران سوریه و فجایع بعد از آن شد، دوشنبه‌شب زمانی که افسر سابق پلیس ترکیه، سفیر روسیه در آنکارا را به ضرب گلوله کشت، در ترازوی بزرگی سهیم شدند. کشته‌شدن «آندری جی.کارلوف» در آنکارا هشداری برای جهان بود و این پرسش را به وجود آورد که عواقب این ترور چه خواهد بود.

در رسانه‌های اجتماعی بسیاری از کاربران، این ترور را به کشته‌شدن

«آرشیدوک فرانس فردیناند» اتریشی تشبیه کردند که نه‌فقط باعث آغاز

جنگ جهانی اول شد، بلکه پس از پایان این جنگ خون‌بار، جهان را دست‌خوش تحولات بزرگ سیاسی و جغرافیایی کرد؛ تشابهی که به باور تحلیلگران، از اساس اشتباه است.

تاکنون هیچ گروهی مسئولیت این حادثه را که در نمایشگاه عکسی در پایتخت ترکیه و هنگام سخنرانی کارلوف اتفاق افتاد، نپذیرفته است.

«مولود آلتین‌تاش»، ۲۲ساله هنگام تیراندازی شعار «الله‌اکبر» سر داد و به

ترکی فریاد می‌کشید: «حلب را فراموش نکنید، سوریه را فراموش نکنید». این، به آن معناست که انگیزه او، عملیات نیروی هوایی روسیه است که با کمک به ارتش سوریه موفق شدند شورشیان را از قسمت شرقی حلب خارج کنند. هفته گذشته، در پی توافق دولت‌های روسیه و ترکیه، در «حلب» آتش‌بس برقرار شد تا زخمی‌ها و شورشیانی که در بخشی از این شهر به مقاومت در برابر نیروهای دولتی و متحدان آنان مشغول بودند، همراه با اعضای خانواده خود از این شهر خارج شوند. روسیه می‌گوید در نظر دارد به منظور پایان‌دادن به جنگ سوریه، گفت‌وگوهایی را با حضور

وقتی یک جنگنده ارتش ترکیه حدود یک سال

پیش جتی روسی را بر فراز مرزهای ترکیه با سوریه سرنوگون کرد، برای هفته‌ها توتیش و آشفتنگی مشاهی رسانه‌های خبری را دربر گرفته بود. از سرریز رویارویی‌ها به جنگ داخلی سوریه گرفته تا سناریوهای آخرآزنمانی، تبعات احتمالی این حادثه عاقبت را درودیداشدن سخنانی چند بین مقامات و برپایی تحریم‌هایی دوجانبه مهار شده و نتیجه درست همان چیزی شد که روسیه خواهان آن بود. پوتین درواقع موفق شد با معامله‌ای با بازپس‌گیری حلب را از سر گرفتند. دراین‌میان، سرکوب جاری علیه کودتاگران ادعایی و همدستان‌شان که از سبوی آنکارا حامیان فتح‌الله گولن خوانده شده‌اند، به بی‌ثباتی سیاسی و امنیتی شدیدی دامن زده که به‌خوبی در تضعیف هرچه بیشتر نهادهای دموکراتیک ترکیه و افزایش شمار حملات تروریستی نمایان شده است. ترور آندری کارلوف، سفیر روسیه در ترکیه، در میانه چنین ملغمه‌ای اتفاق افتاده است. اگرچه گرفتاری دو کشور در تنگنای دیپلماتیک دیگر نامحتمل به نظر می‌رسد، اما تبعات ترور سفیر می‌تواند در سطوح داخلی، منطقه‌ای

جهان

تگس، Reuters

داخل کابین کامیون از پای درآورده است. از آنجا که مظنون احتمالی از پناه‌جویان است، گروه‌های راست افراطی بار دیگر آنکلا مرکل، صدراعظم آلمان، را به دلیل سیاست‌های باز مهاجرتی‌اش نکوهش کردند. آنکلا مرکل خود نیز در نشستی مطبوعاتی، رویداد حمله به بازار کریسمس برلین را «غیرقابل درک» توصیف کرد و آن را «روز دشواری برای آلمان» خواند. او گفت عامل این اقدام احتمالاً پناه‌جویی بوده که از سوی آلمان مورد حفاظت قرار گرفته بود. آنکلا مرکل سپس گفت: «براساس داده‌های موجود چنین برمی‌آید که این یک اقدام تروریستی بوده است». مرکل با بیان اینکه «امروز روز دشواری برای آلمان است»، افزود این اقدام از آن‌رو نفرت‌انگیز است که اگر ثابت شود، احتمالاً از سوی کسی صورت گرفته که در آلمان تقاضای پناهنده‌گی کرده است. صدراعظم آلمان افزود همه جزئیات این اقدام روشن و در حد قوانین کشور به‌شدیدترین مجازات محکوم خواهد شد. «دونالد ترامپ»، رئیس‌جمهور منتخب آمریکا، هم در واکنش به حادثه روز دوشنبه برلین با انتشار بیانیه‌ای این رویداد را یک «حمله تروریستی هولناک» خواند. او در بیانیه خود گفت: «داعش و سایر تروریست‌های افراط‌گرا در سراسر جهان به کشتار مسیحیان در اجتماعات و

روسیه هیأتی را برای تحقیقات درباره قتل سفیر خود به ترکیه می‌فرستد

تفاهم بر سر «ترور»

اعزام هیأت روسی به ترکیه

سخنگوی دولت روسیه روز گذشته اعلام کرد اعزام هیات روسی در گفت‌وگوی تلفنی «ولادیمیر پوتین» و «رجب طیب اردوغان»، رؤسای جمهوری روسیه و ترکیه، مطرح شد و دو طرف با آن موافقت کردند. این هیات ۱۸ عضو دارد و وظیفه آن همکاری با مأموران تحقیق ترکیه است. این در حالی است که مقامات ترکیه از بازداشت شش نفر در ارتباط با این ترور خبر داده‌اند. به گزارش شبکه خبری «سی‌ان‌ان»‌ترک، پلیس ترکیه خواهر و مادر مولود آلتین‌تاش را در استان «آدین» واقع در جنوب‌غربی ترکیه دستگیر کرده است.

هرچند رؤسای جمهوری دو کشور، هدف ضارب را برهم‌زدن روابط دو کشور دانسته‌اند، اما این قتل ممکن است آنها را در مقابله با دشمن مشترک یعنی گروه‌های مسلح حاضر در بحران سوریه متحد کند. «سرگنی لاوروف»، وزیر خارجه روسیه، پیش از دیدار با «مولود چاوش‌اوغلو»، همتای ترکیه‌ای خود، گفت: «بعد از این ترور دیگر نباید هیچ رحمی نسبت به تروریست‌های فعال در سوریه داشت». او ادامه داد قتل کارلوف درست‌بودن گفت‌وگوی بین روسیه و ترکیه را بیش‌ازپیش نشان داد. ولادیمیر پوتین نیز دقایقی پس از این حادثه تأکید کرد: «این جنایت فقط یک پاسخ دارد: تشدید جنگ علیه ترور و راه‌زنان این را حس خواهند کرد». پس می‌توان گفت اگرچه رؤسای جمهوری ترکیه و روسیه هدف اصلی این ترور، را تیره‌کردن روابط دو کشور دانسته‌اند، اما این واقعه می‌تواند با ایجاد دشمنی مشترک، باعث نزدیکی آنان شود و شاید هم زمینه نوعی تفاهم بر سر بحران سوریه را ایجاد کند.

بعید نیست مقامات دولتی و رسانه‌ها، آلتین‌تاش را به آن دست نیروهای خارجی مرتبط کنند که از منظر اردوغان در تلاش رای بی‌ثبات‌سازی کشور هستند.

گذشته از اینها، از آنجایی که مهاجم بالای جسد سفیر فریاد می‌زد «حلب را از یاد نبرید»، هزینه‌های انسانی محاصره این شهر احتمالاً تلاش‌های ترکیه در کشتادن طرف روس به پای میز مذاکره آتش‌بس را تحت‌تأثیر قرار خواهد داد. اگرچه لتونید اسلاتسکی، دبیر کمیته امور بین‌الملل دوما، اعلام کرده این حمله به روابط روسیه و ترکیه صدمه‌ای وارد نخواهد کرد، اما اکنون مسئولیت شناسایی طراحان ترور به‌طور مشخص برعهده دولت اردغان گذاشته شده است؛ به‌ویژه که پوتین بلافاصله پس از حمله در تماسی تلفنی با اردوغان بر لزوم آغاز تحقیقات مشترک تأکید کرده و بنا بر گزارش‌ها، به احتمال دست‌داشتن گولنیتس‌ها نیز اشاره کرده است. با همه این اوصاف و با توجه به سخنان گفته‌شده از سوی دو طرف و البته تجربیات مشابه پیشین، به نظر می‌رسد این ترور حتی می‌تواند روابط مسکو و آنکارا را نیز تقویت کند؛ اگرچه احتمال روسیه را در میدان جنگ سوریه در موقعیت بهتری قرار خواهد داد. اما در سطح بین‌المللی ترکیه هنوز می‌تواند با قدرت از این بحران خارج شود. این عضو ناتو قادر خواهد بود در عوض پشتیبانی روسیه از مبارزاتش علیه گولنیتس‌ها و تصدیق همکاری‌هایش با مسکو بر سر حلب، جایگاه خود را در سوریه به‌عنوان یک میانجی انکارناپذیر تثبیت کرده و در ترسیم آینده این کشور جنگ‌زده نقش ایفا کند. به بیان دیگر، ترکیه می‌تواند باری دیگر با آغوش باز به استقبال نظم چندقطبی بین‌الملل برود؛ نظامی که اجازه می‌دهد ائتلاف‌ها و عهد و پیمان‌ها یک شبه دگرگون شده و تغییر جهت دهد. شاید باید فقط امیدوار باشیم آندری کارلوف، فرانس فریداندی دیگر نشود.

منبع: The New Arab

عکس، Getty Images

رویداد

توافق دمشق با اعزام ناظران بین‌المللی به حلب

● سازمان ملل از موافقت دمشق با اعزام ۲۰ نفر از اعضای کادر این سازمان در دمشق به حلب خبر داد. به گزارش ایسنا، به نقل از شبکه اسکای‌نیوز عربی، شورای امنیت سازمان ملل دوشنبه با طرح فرانسه مبنی بر درخواست برای اعزام ناظران بین‌المللی به شهر حلب سوریه موافقت کرد. همچنین سازمان ملل اعلام کرد مأموریت کارمندان سازمان ملل در حلب نظارت بر روند خروج و پیگیری این مسئله است. شورای امنیت همچنین از همه طرف‌ها خواست امنیت ورود ناظران را به‌سرعت و بدون مانع‌تراشی تأمین کنند و از سازمان ملل خواست نظارتی بی‌طرف و فراگیر و مستقیم را برای عملیات خارج‌کردن افراد از حلب اجرا کند. از سوی دیگر، ارتش سوریه برای آخرین بار از شبه‌نظامیان موجود در مناطق شهری حلب خواست پیش از ورود یگان‌های ارتش سریعاً شهر را ترک کنند. کمیته بین‌المللی صلیب سرخ نیز اعلام کرد تعداد افرادی که تاکنون از شرق حلب خارج شده‌اند، به ۲۵ هزار نفر رسیده است.

ترامپ برنده رأی کالج انتخاباتی شد

● کالج انتخاباتی آمریکا (الکتورال کالج) «دونالد ترامپ» را به عنوان رئیس‌جمهوری این کشور تأیید کرد. به گزارش بی‌بی‌سی، دونالد ترامپ شش هفته پس از پیروزی در انتخابات ۲۷۰ رأی این گروه را که برای رسمیت‌یافتن پیروزی‌اش لازم بود، دریافت کرد. این در حالی است که بسیاری از اعضای این کالج با انبوهی از نامه‌ها، ایمیل‌ها و تماس‌های تلفنی مواجه شدند که از آنها می‌خواست به دونالد ترامپ رأی ندهند. این فرایند معمولاً جنبه تشریفاتی دارد اما این بار به دلیل اتهاماتی دایر بر تلاش هک‌های روس برای تأثیرگذاری بر انتخابات تحت‌الشعاع قرار گرفت. درنهایت نمایندگان از ایالت تکزاس از رأی خود دونالد ترامپ را به حد نصاب ۲۷۰ رأی رساندند که با وجود رأی ۲ نماینده این ایالت علیه او بود. «مایک پنس»، معاون رئیس‌جمهور منتخب، در توییت نوشت: «تبریک به دونالد ترامپ که امروز رسماً از سوی کالج انتخاباتی به عنوان رئیس‌جمهور آمریکا برگزیده شد».

تیراندازی در نزدیکی مرکز اسلامی زوریخ

● وقوع تیراندازی در نزدیکی مرکز اسلامی زوریخ در سوئیس، به زخمی‌شدن سه نفر منجر شد. به گزارش رسانه‌های محلی، عامل یا عاملان تیراندازی موفق به فرار شده‌اند. به گزارش دویچه‌وله، پلیس گفت هنوز مشخص نیست آیا هدف مهاجمان مرکز اسلامی زوریخ بوده است یا نه. در پی وقوع حمله، ساختمان مرکز اسلامی زوریخ به محاصره پلیس در آمده و مأموران، به جست‌وجوی محل وقوع حمله پرداخته‌اند. گزارش‌ها حاکی است هر سه زخمی افراد بزرگسال هستند و در یک خیابان کوچک که محل استقرار مرکز اسلامی است، پیدا شدند.

عدم دیدار فیون باوزیر دفاع عربستان

● «فرانسوا فیون»، نامزد حزب راست میانه در انتخابات ریاست‌جمهوری فرانسه، به‌تازگی دیدار با «محمد بن‌سلمان»، وزیر دفاع عربستان سعودی را رد کرده است. به گزارش روزنامه «فیگارو» فرانسه، این روزنامه نوشته است محمد بن‌سلمان چند روز را در پاریس ماند تا شاید با فیون دیدار کند اما منابع عربستانی گفتند هیچ پاسخ مثبتی از سوی فیون برای انجام این دیدار دریافت نکردند. براساس گزارش این روزنامه، مقام‌های عربستان به دلیل حمایت قبلی‌شان از «آلن ژوپه»، رقیب فیون و نامزد انتخابات مقدماتی حزب راست میانه، با این برخورد سرد فیون روبه‌رو شده‌اند.

ادامه از صفحه اول

معیشت اهالی رسانه

ازهمین‌رو بی‌محابا، بسته‌شدن یک رسانه را در دستور کار قرار می‌دهند. از افرادی توقیف یک رسانه، خیل عظیمی از خبرنگاران و کارکنان بخش‌های اداری و فنی آن با مشکل بی‌کاری و معیشت مواجه می‌شوند که از قضا همین بخش اصلا مورد توجه کنشگران سیاسی قرار نمی‌گیرد. برخی از باب به‌خطرافتادن منافع سیاسی خود فریاد و آزادی سر می‌دهند و برخی نیز موارد دیگر را توجیه اقدام خود قرار می‌دهند، اما هیچ‌کس گزارش بی‌حرم حرف‌های خبرنگاران بی‌کارشده و به تنگای معیشتی کارکنان اعتنایی نمی‌کند. ازآن‌رو حتما و ضرورتاً باید یک تشکل صنفی منسجم و قدرتمند باشد که فریاد وامعیش‌تا سر دهد و از حريم و حرمت هم‌نفعان خود دفاع کند. این ضرورتی است انکار‌نشدنی.